

Seksualność osób niepełnosprawnych intelektualnie

O seksualności osób niepełnosprawnych intelektualnie jeszcze do niedawna nie rozmawiało się na forum. Nie oznacza to, że problem ten istnieje od niedawna. Wcześniej seksualność traktowano jako temat „tabu” oraz „wstydliwą” ciekawość dzieci i młodzieży. Obecnie coraz odważniej rozmawia się o wychowaniu seksualnym.

Wychowując dzieci mamy obowiązek rozwijać ich autonomię, wyposażać w umiejętności i wiadomości zapewniając jednocześnie niezależność życiową w zakresie podstawowych potrzeb oraz przygotowywać do uczestniczenia w różnych formach życia społecznego na równi z innymi.

Wychowanie seksualne jest przygotowaniem dziecka do życia w społeczeństwie w roli kobiety i mężczyzny biorąc pod uwagę wszystkie płynące z tego faktu konsekwencje dla danej osoby i społeczeństwa. Dziewczęta i chłopcy powinni wiedzieć co dzieje się z ich ciałem w okresie dojrzewania, tak aby obserwując zmiany swojego ciała mogli w pełni siebie zaakceptować. Wejście dziecka w ten niezwykły moment życia i prezentowanie przez niego właściwej postawy wymaga zrealizowania szerokiego zakresu założeń. Należy dążyć do rozwijania u dzieci świadomości własnej tożsamości, a także akceptacji płci. Wiąże się to również z wyrabianiem poczucia naturalnego wstydu, poczucia intymności i akceptowaniem pożądanых zachowań. Ważne jest przestrzeganie nawyków higienicznych. Nieodzwone jest uczenie społecznie akceptowanych form nawiązywania kontaktu z innymi osobami, wyrażanie wobec nich uczuć oraz rozwijanie świadomości istnienia zagrożeń ze strony innych ludzi. Nie można również unikać wskazania właściwych form rozładowywania napięcia seksualnego (jeśli u danej osoby zachodzi taka konieczność) odwołując się do przestrzegania norm i ustalonych zasad.

Nauczanie seksualności to zadanie obojga rodziców. Różny światopogląd, różna hierarchia wartości wpływają istotnie na jakość podejmowanych rozmów. Podstawą jest jednak dobry kontakt rodzica ze swoim dzieckiem, umiejętność prowadzenia z nim rozmów. Niekorzystne są sytuacje świadomego unikania problemu, nie zauważania go i nie rozumienie pojawiającej się potrzeby. Często rodzice odpychają wiadomość, że ich „małe a zarazem duże” dziecko odczuwa potrzebę seksualną. Zauważone zachowanie związane z masturbacją zawstydzają, a nawet karają powodując zacieranie właściwych między nimi relacji. Osoby masturbujące się prezentują wówczas różne zachowania. Sprzeciwiając się mogą podejmować masturbację jawną albo w ukryciu. Chcąc rozwiązać ten problem warto zwrócić uwagę na okoliczności pojawiania się zachowań seksualnych. Przyczyn tych zachowań może być wiele, np. niewłaściwa higiena, lęk, przebywanie w mało atrakcyjnym miejscu, sytuacje wywołujące napięcie mięśniowe, chęć poznawania własnego ciała. Należy zastanowić się również czy aktywność seksualna danej osoby jest niewłaściwa, niebezpieczna dla niej samej i gorsząca dla osób z nią przebywających.

Zdarza się, że rozmowy na temat seksualności nie są podejmowane z obawy przed rozbudzeniem ciekawości tym tematem. Prezentowanym zachowaniom często towarzyszy strach i obawa o „gorsze jutro”. W obecnym czasie jednak nie jest to możliwe. Nie uchroni się osoby niepełnosprawnej obcujecej z rówieśnikami, mającej kontakt z telewizją oraz prasą. W sytuacjach takich zapewnia się niewłaściwą edukację seksualną.

Wychowanie seksualne budzi wiele pytań dotyczących dojrzewania płciowego, zachowań seksualnych, a nawet związków partnerskich. Bardzo często oczekuje się gotowych recept i jednoznacznych wskazówek. Zanim jednak poszuka się rozwiązań należy odpowiedzieć sobie na pytania:

- Czym dla mnie jest seksualność osoby niepełnosprawnej intelektualnie?
- Czy ją akceptuję – czy ją odrzucam?